

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 31.8.2011
COM(2011) 543 definitief

2011/0235 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**tot gedeeltelijke schorsing van de toepassing van de samenwerkingsovereenkomst tussen
de Europese Economische Gemeenschap en de Arabische Republiek Syrië**

TOELICHTING

Op 9 mei 2011 stelde de Raad Verordening (EU) nr. 442/2011 betreffende beperkende maatregelen tegen Syrië vast¹.

Besluit 2011/[...]/GBVB van de Raad van [...] ² voorziet in verdere goed te keuren maatregelen, met inbegrip van een verbod op de aankoop, de invoer of het vervoer uit Syrië van aardolie en aardolieproducten, alsook de bevrozing van tegoeden en economische middelen van verdere personen en entiteiten die steun krijgen van of steun bieden aan Bashar al-Assad en zijn bewind. De toegevoegde personen, entiteiten en lichamen waarop de bevrozing van tegoeden en economische middelen van toepassing is, zijn opgesomd in de bijlage bij het besluit.

Deze maatregelen werden goedgekeurd bij Verordening (EU) nr. [...] /2011.

Sommige producten waarop deze maatregelen van toepassing zijn, vallen binnen de werkingssfeer van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Arabische Republiek Syrië, die voor de betrokken producten dient te worden geschorst.

Sinds maart 2011 hebben de Syrische autoriteiten zich schuldig gemaakt aan zeer ernstige schendingen van de mensenrechten die eventueel als misdaden tegen de mensheid kunnen worden beschouwd, zoals aangemerkt door de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten in haar verklaring van 18 augustus 2011.

Voorts wordt er in de preambule van de samenwerkingsovereenkomst op gewezen dat de overeenkomstsluitende partijen door het sluiten van de overeenkomst wensen "uitdrukking te geven aan hun wederzijdse wil om hun vriendschappelijke betrekkingen in stand te houden en te verstevigen, met eerbiediging van de beginselen van het Handvest der Verenigde Naties". In de huidige omstandigheden kan er niet langer sprake van zijn dat "vriendschappelijke betrekkingen met eerbiediging van de beginselen van het Handvest der Verenigde Naties" met Syrië in stand kunnen worden gehouden.

Anderzijds mag de bevolking van Syrië, die reeds te lijden heeft onder de repressie, niet worden getroffen door een schorsing van de algemene samenwerking met Syrië. Daarom dient de schorsing uitsluitend te zijn bedoeld voor en gericht op de Syrische autoriteiten. Overwegende dat momenteel de handel in aardolie en aardolieproducten de grootste baten oplevert voor het Syrische bewind en daarmee ook zijn repressieve beleid wordt gesteund, dient de schorsing van de samenwerkingsovereenkomst beperkt te blijven tot aardolie en aardolieproducten.

¹ PB L 121 van 10.5.2011, blz. 11.

² PB L [...].

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot gedeeltelijke schorsing van de toepassing van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Arabische Republiek Syrië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, in verbinding met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 18 januari 1977 sloten de Europese Economische Gemeenschap en de Arabische Republiek Syrië een samenwerkingsovereenkomst (hierna "de samenwerkingsovereenkomst" genoemd)³ met als doel algemene samenwerking te bevorderen ter versteviging van de betrekkingen tussen de partijen.
- (2) De samenwerkingsovereenkomst is gebaseerd op de gezamenlijke wens van de partijen om hun vriendschappelijke betrekkingen in stand te houden en te verstevigen, met eerbiediging van de beginselen van het Handvest der Verenigde Naties.
- (3) Sinds maart 2011 is er groeiend protest tegen bepaalde gevallen van machtsmisbruik door Syrische beampten tegen de algemene achtergrond van een groeiende economische en politieke ontevredenheid. Voorzichtige protesten in afgelegen gebieden groeiden uit tot een opstand in het hele land. De Syrische autoriteiten hebben op een zeer gewelddadige manier gereageerd, en doen dit nog steeds, met inbegrip van het schieten op vreedzame betogers.
- (4) Op 18 augustus 2011 heeft de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten een verklaring afgelegd voor de 17e buitengewone zitting van de Mensenrechtenraad over "de situatie van de mensenrechten in de Arabische Republiek Syrië", waarin zij eraan herinnerde dat de door de Mensenrechtenraad gevraagde onderzoeksmisssie in Syrië in haar verslag van 18 augustus een patroon had vastgesteld van wijdverbreide of systematische schendingen van de mensenrechten door de Syrische veiligheidsdiensten en strijdkrachten, waaronder moord, gedwongen verdwijningen, martelingen, vrijheidsberoving en vervolging. De Hoge Commissaris was van oordeel dat deze daden door hun aard en omvang mogelijk als misdaden tegen de mensheid kunnen worden aangemerkt, en heeft de leden van de Veiligheidsraad

³ PB L 269 van 27.9.1978, blz. 2.

opgeroepen om te bezien of de huidige situatie in Syrië aan het Internationaal Strafhof moet worden voorgelegd.

- (5) Op dezelfde dag veroordeelde de EU de brutale campagne van Bashar al-Assad en zijn bewind tegen de eigen bevolking, die heeft geleid tot het doden of verwonden van talrijke Syrische burgers. De EU heeft er bij herhaling op gewezen dat de brutale repressie moet ophouden, de aangehouden betogers moeten worden vrijgelaten, vrije toegang voor internationale humanitaire en mensenrechtenorganisaties en media moet worden toegestaan, en een ware en inclusieve nationale dialoog moet worden gevoerd. De leiders van Syrië bleven echter afwijzend ondanks de oproepen van de EU en meer in het algemeen van de internationale gemeenschap.
- (6) Op 23 augustus 2011 nam de Mensenrechtenraad een resolutie aan inzake de ernstige schendingen van de mensenrechten in de Arabische Republiek Syrië waarin de voortdurende ernstige schendingen van de mensenrechten door de Syrische autoriteiten ernstig werden veroordeeld, de oproep tot de Syrische autoriteiten werd herhaald om hun internationale verplichtingen na te komen, werd gewezen op de noodzaak van een internationaal, transparant, onafhankelijk en onverwijld onderzoek naar de gemelde schendingen van het internationale recht, met inbegrip van handelingen die als misdaden tegen de mensheid zouden kunnen worden beschouwd, alsook een berechting van de verantwoordelijken, en besloot hij tot het zenden van een onafhankelijke internationale onderzoekscommissie om de schendingen van het internationale humanitaire recht in Syrië te onderzoeken.
- (7) Gezien de ernstige inbreuken door Syrië op zijn verplichtingen die met name voortvloeien uit bindende normen van algemeen internationaal recht, heeft de Europese Unie besloten aanvullende beperkende maatregelen goed te keuren tegen het Syrische bewind en oordeelt zij dat het noodzakelijk is de toepassing van de samenwerkingsovereenkomst gedeeltelijk te schorsen.
- (8) Voorts wordt er in de preambule van de samenwerkingsovereenkomst op gewezen dat de overeenkomstsluitende partijen door het sluiten van de overeenkomst wensen uitdrukking te geven aan hun wederzijdse wil om hun vriendschappelijke betrekkingen in stand te houden en te verstevigen, met eerbiediging van de beginselen van het Handvest der Verenigde Naties. In de huidige omstandigheden is de Europese Unie van oordeel dat de toestand in Syrië een duidelijke schending is van de beginselen van het Handvest der Verenigde Naties die de grondslag vormen van de samenwerking tussen Syrië en de Europese Unie. De Europese Unie is bijgevolg van oordeel dat een fundamentele wijziging in de omstandigheden is ingetreden vergeleken met de omstandigheden op het ogenblik dat deze overeenkomst werd gesloten, waardoor een gedeeltelijke schorsing van de samenwerkingsovereenkomst gerechtvaardigd is.
- (9) De gedeeltelijke schorsing moet van kracht blijven tot de Syrische autoriteiten een einde stellen aan de systematische schendingen van de mensenrechten en tot de beginselen die de basis zijn van de samenwerkingsovereenkomst, opnieuw worden nageleefd.
- (10) Aangezien de schorsing alleen tegen de Syrische autoriteiten en niet tegen de bevolking van Syrië gericht mag zijn, dient de schorsing beperkt te blijven. Overwegende dat momenteel de handel in aardolie en aardolieproducten de grootste baten oplevert voor het Syrische bewind en daarmee ook zijn repressieve beleid wordt

gesteund, dient de schorsing van de overeenkomst beperkt te blijven tot aardolie en aardolieproducten,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De artikelen 12 en 14 van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Arabische Republiek Syrië worden geschorst voor zover zij de in bijlage I genoemde maatregelen betreffen.

Artikel 2

Dit besluit wordt ter kennis gebracht van Syrië.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de [...] dag volgend op zijn bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 4

Dit besluit is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE

Lijst van maatregelen bedoeld in artikel 1

- (1) De invoer van aardolie of aardolieproducten naar de Unie indien deze
 - (a) van oorsprong zijn uit Syrië; of
 - (b) werden uitgevoerd uit Syrië.
- (2) De aankoop van aardolie of aardolieproducten die zich bevinden in Syrië of die van oorsprong zijn uit Syrië.
- (3) Het vervoer van aardolie of aardolieproducten die van oorsprong zijn uit Syrië of die vanuit Syrië naar een ander land worden uitgevoerd.
- (4) Het direct of indirect verlenen van financiering of financiële bijstand, met inbegrip van financiële derivaten en toekomstige producten, alsook verzekering en herverzekering, in verband met de bepalingen van de leden 1, 2 en 3.
- (5) De bewuste en opzettelijke deelname aan activiteiten die ertoe strekken of tot gevolg hebben dat de in de leden 1, 2, 3, en 4 opgenomen verbodsbepalingen direct of indirect worden omzeild.